

УДК 633.114:631.6:631.8

Мринський І. М., канд. с.-г. наук, доцент, декан агрономічного факультету
ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»
e-mail: mrinsky_i2010@ukr.net

ВПЛИВ МІКРОДОБРИВ НА ВРОЖАЙНІСТЬ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ В УМОВАХ ОПТИМІЗАЦІЇ ЗАХИСТУ РОСЛИН НА ПІВДНІ УКРАЇНИ

В теперішній час недостатньо вивченими є питання ефективності застосування мікродобрив за різних схем захисту рослин на сортах пшениці озимої з метою отримання найвищої продуктивності агрофітоценозів, оптимізації витрат агроресурсів, підвищення економічної та енергетичної ефективності.

Завданням досліджень було встановити насінневу продуктивність сортів пшениці озимої залежно від мікродобрив та захисту рослин у неpolивних умовах півдня України.

польові досліді з сортами пшеницею озимою проведені протягом 2013-2016 рр. на території дослідного поля Інституту зрошуваного землеробства НААН згідно загальноновизнаних методик дослідної справи. Вивчали ефективність застосування препаратів мікродобрив Ріверм, Нановіт Мікро, Аватар та біофунгіцидів Триходермін і Гаупсин, а також фунгіцид Унікаль на насінневу продуктивність сортів пшениці озимої Херсонська 99 та Конка.

За результатами досліджень встановлено, що сорт пшениці озимої Конка забезпечує, в середньому за роки проведення досліджень, більшу (на 5,3%) врожайність зерна, що пов'язано з його стійкістю до посушливих погодних умов, ніж у сорту Херсонська 99.

Застосування мікроелементів чинило різну дію на продуктивність рослин. Так, у варіанті з внесенням Ріверм відмічено збільшення врожайності зерна з 4,57 до 4,89 т/га, тобто на 6,5%, порівняно з контрольним варіатором (без обробок). Обробка посівів Нановіт Мікро сприяла суттєвому зростанню продуктивності рослин пшениці озимої на 0,46 т/га (9,1%). Найбільший приріст врожаю – 0,63 т/га забезпечив мікроелемент Аватар, тобто до 12,1% до контролю.

Захист рослин від збудників хвороб забезпечив підвищення врожайності зерна на 1,4-5,5%, особливо у варіанті з препаратами Триходермін+Гаупсин. Сорт Конка сформував 3,59 т/га, що на 8,2% більше за сорт Херсонська 99. Використання хімічного та біологічного захисту неоднаковою мірою вплинуло на насінневу продуктивність досліджуваної культури, причому найефективнішим було сумісне застосування біопрепаратів Триходермін та Гаупсин. Серед досліджуваних мікроелементів перевагу мав Аватар, який дозволив отримати на 7,3-14,2% більше насіння, ніж при застосуванні препаратів Ріверм, Нановіт Мікро.

Дисперсійним аналізом доведена найбільша частка впливу мікроелементів (58,0%) на формування врожаю пшениці озимої.

УДК 633.16:575

Музафарова В. А., канд. с.-г. наук, завідувач лабораторії генетичних ресурсів зернових культур,
Петухова І. А., молодш. наук. співроб. лабораторії генетичних ресурсів зернових культур,
Падалка О. І., молодш. наук. співроб. лабораторії генетичних ресурсів зернових культур,
Інститут рослинництва ім. В.Я. Юр'єва НААН України
e-mail: muzafarova82@mail.ua

РОЗШИРЕННЯ ГЕНЕТИЧНОГО РІЗНОМАНІТТЯ ЯЧМЕНЮ ЯРОГО ВИСОКОУРОЖАЙНИМИ ЗРАЗКАМИ

Створення нових конкурентоспроможних сортів з високим рівнем продуктивності, що відповідають сучасним вимогам селекції, в значній мірі залежить від добре підбраного і всебічно проаналізованого вихідного матеріалу. Вирішення цього питання можливе завдяки колекції ячменю ярого Національного центру генетичних ресурсів рослин Інституту рослинництва ім. В.Я. Юр'єва.

Метою роботи з генетичними ресурсами рослин є формування та ведення Національного банку зернових культур для забезпечення вихідним матеріалом селекції новими сортами сільськогосподарських культур та збереження генофонду для наступних поколінь.

Умови років досліджень 2005–2015 рр. характеризувались значною мінливістю та частою наявністю посушливих періодів упродовж вегетації культур. Для формування урожайності ячменю ярого в умовах східної частини Лісостепу найбільш сприятливим був 2014 р. Жорсткими погодними умовами за температурним режимом та рівнем зволоження в період цвітіння–дозрівання характеризувався 2010 р.

У результаті вивчення зразків колекції ячменю ярого виділено найбільш високоврожайні зразки в трирічних циклах вивчення, урожайність яких була в середньому в межах від 647 г/м² до 884 г/м². Це сорти перш за все української